

وَاِنْ مِنْ
شَىْءٍ
اِلاَّ
يُسَبِّحُ
بِحَمْدِهِ
وَلَكِنْ لاَ
تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُ
05;ْ اِنَّهُ
كَانَ
حَلِيمًا
غَفُورًا “Yedi gök,
yer ve bunların içinde bulunanlar Allah’ı tesbih ederler. Ancak, siz onların tesbihini
anlamazsınız.” (İsrâ, 17/44) buyrulmaktadır. Göneş, ay, yıldızlar, dağlar,
ağçlar, hayvanlar ve tüm varlıklar, her an Allah’a secde etmekte ve
O’nun buyruğuna boyun eğmektedirler. Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların
O’nu tesbih etmesi, yüce Allah’ın üstün iradesinin ve mutlak
gücünün doğ&al bir sonucudur. Her şey yüce Allah’ın bilgisinin
kapsamı içindedir. Dolayısıyla Allah yapılanlardan haberdardır ve kullarının
bütün hareketlerini bilir. İnsanlar, iradelerini kullanmak suretiyle Allah’ı her
türlü kusur ve eksiklikten tenzih etmeli, O’na noksan sıfatları isnat etmekten
kaçınmalıdır. Allah öyle bir Melik ki, gökleri, yerleri, bütün
kâinatı yaratıp düzenleyendir. Selim akıl sahipleri için yüce Allah,
اَلَّذِينَ
يَذْكُرُونَ
اللهَ
قِيَامًا
وَقُعُودًا
وَعَلَى
جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّ
85;ُونَ فِى
خَلْقِ
السَّمَوَات
16; وَاْلاَرْضِ
رَبَّنَا مَا
خَلَقْتَ
هَذَا
بَاطِلاً
سُبْحَانَكَ
فَقِنَا
عَذَابَ
النَّارِ “Onlar ayakta
iken, otururken ve yanları üzerine yatairken Allah’ı anarlar. Göklerin ve yerin
yaratılışı üzerinde düşünürlür. Rabbimiz bunu boş yere yaratmadın, seni
eksikliklerden uzak tutarız derler.” (Ââl-i İmran, 3/191) buyurmaktadır. Beden ve ruhu
arındırmanın yolu, Allah’ı bilmek ve O’nu yüceltmektir. Demek ki yerde ve
göktekilerin hepsi kendi lisanlarıyla her an Allah&rsquo'ı tesbih etmektedirler. Varlıkların bu

teşbihini insanların bilip anlaması mıdır? İnsan dışında diğer varlıkların Allah'ı tesbihi, insanlarınki gibi sesle ve harflerle olan bir tesbih değildir. Bunların Allah'ı tenzih ve tesbih etmesi, varlıklarının gereği olan işlevlerinin gerçekleştirilmesi olarak da düşünülebilir. Varlık âleminde her şey bir dâimîlik; hareketi ile Allah'ı tesbih etmektedir. Tüm yaratılanlar, bu âlemde gelirken Allah'ı bilip O'nu tesbih ettiler. Onların yaratılmaları da Allah'ın varlığına ve yüceliğine bir şehadettir. Bu varlıklar yaratılıştan gelen özelliklerle, kendilerine yatkın olan görevleri hakkıyla yerine getirmektedirler. Varlık âleminde, insan ve cinler dışında Allah'a isyan eden, Allah'ın emirlerinden dışarı atılan, kendi başına buyruk başka bir varlık yoktur. Göklerde ve yerde bulunanlar, isteyerek ya da istemeyerek Allah'a secde etmektedirler. Secde etmek Allah'ı tesbih etmenin önemli bir biçimidir. Secde eden insan, ubudiyetin en yüksek noktasına ulaşmakta, böylece bir makam karşısında yüzyüze, yerlere sarmakla, insan benliğini gurur ve kibirden arındırmanın en ileri boyutunu yaşamaktadır. Dolayısıyla, Allah'a secde etmeden O'nu tesbih etmek tam anlamıyla gerçekleştirilmiş olmayacağı gibi, her türlü hâllerle Allah'ı tesbih etmeyenlerin de sadece secde etmeleri beklenen faydayı temin etmeyecektir. Allah'ı tesbih etmek, O'nun, hiçbir eksik sıfat taşımadığının; her şeye gücü yeten, yoktan var eden, hiçbir varlığa benzemeyen, eşi ve benzeri olmayan bir ilah olduğunun kabulü ve ikrarıdır.

1575; 1614; 1604; 1614; 1605; 1618; 1578; 1614; 1585; 1614; 1575; 1614; 1606; 1617; 1614; 1575; 1604; 1604; 1607; 1614; 1610; 1615; 1587; 1614; 1576; 1617; 1616; 1581; 1615; 1604; 1614; 1607; 1615; 1605; 1614; 1606; 1618; 1601; 1616; 1609; 1575; 1604; 1587; 1617; 1614; 1605; 1614; 1608; 1614; 1575; 1578; 1616; 1608; 1614; 1575; 1618; 1604; 1575; 1614; 1585; 1618; 1590; 1616; 1608; 1614; 1575; 1604; 1591; 1617; 1614; 1610; 1618; 1585; 1615; 1589; 1614; 1575; 1601; 1617; 1614; 1575; 1578; 1613; 1603; 1615; 1604; 1617; 1612; 1602; 1614; 1583; 1618; 1593; 1614; 1604; 1616; 1605; 1614; 1589; 1614; 1604; 1575; 1614; 1578; 1614; 1607; 1615; 1608; 1614; 1578; 1614; 1587; 1618; 1576; 1616; 1610; 1581; 1614; 1607; 1615; 1608; 1614; 1575; 1604; 1604; 1607; 1615; 1593; 1614; 1604; 1616; 1610; 1605; 1612; 1576; 1616; 1605; 1614; 1575; 1610; 1614; 1601; 1618; 1593; 1614; 1604; 1615; 1608; 1606; 1614; "Göklerde ve yeryüzünde bulunan kimselerle, sıra sıra (kanatla) kuşların Allah'ı tesbih ettiğini görmez misin? Her biri duasını ve tesbihini kesin olarak bilmektedir..." (Nûr, 24/41) Öyle ise her zaman yüce Yaratıcıyı anmalı, sürekli şükretmeli, O'na sayısız ve sınırsız övgüde bulunmalıyız. Ömer NEN

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)